

Վերապատրաստող կազմակերպություն

ՀՀ ԿԳՄՍ << Մարտունու Տ. Աբրահամյանի անվան ավագ ենթակա ուսուցիչների վերապատրաստում >>

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Կորդինացիոն ունակությունների բարձրացում
համագործակցային ուսուցում մեթոդով

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐԸ՝ Վարդենիս

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Բեյբության Հասմիկ

ՈւՍՈՒՑԻԶ՝ Նժդեհ Ղուկասյան

ԴՊՐՈՑ՝ Ախպրաձոր գյուղի միջնակարգ դպրոց

Վարդենիս 2022

Բովանդակություն

1.Ներածություն.....	3
2.Գրական ակնարկ	5

3.Փորձարարական մաս.....	12
3.1.Խմբի նկարագիր.....	12
3.2.Փորձարարական դաս1.....	13
3.3.Փորձարարական դաս-2.....	14
4.Վերլուծություն.....	16
5.Գրականության ցանկ	18
6.Հավելվածներ	19
Դասապլան-1.....	19
Դասապլան-2.....	21

1.Ներածություն

Ֆիզիկական կուլտուրայի դերը պայմանավորված է նրա գործնական կիրառական նշանակությամբ: Այն նպաստում է սովորողների շարժողական ընդունակությունների (արագաշարժություն, ուժ, նկունություն, դիմացկունություն, հարակություն, կոորդինացիա և այլն) մշակմանը, անձի մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակության բարձրացմանը, մասնագիտական պատրաստվածության ապահովմանը: Ֆիզիկական կուլտուրայի ուսուցումն օժանդակում է սովորողներին ձեռք բերել կարողություններ և հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են նրանց հետագա աշխատանքային գործունեության ընթացքում արտակարգ իրավիճակներում կողմնորոշվելու համար:

Հանրակրթության գլխավոր նպատակը սովորողների մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումն է: Այսինքն՝ նրանց համար անհրաժեշտ գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ապահովումը: Այստեղ կարևորվում է սովորողի ոչ միայն գիտելիքների, այլև համակարգված հիմնական կարողությունների, հմտությունների և որոշակի արժեքային համակարգի ձևավորումը: Կրթական բարեփոխումները էլ ավելի բարձր պահանջներ են առաջադրում սովորողների առողջության, ֆիզիկական պատրաստվածության և կյանքի համար անհրաժեշտ կարողությունների և հմտությունների տիրապետման նկատմամբ: Ֆիզիկական դաստիարակությունը կարևոր նշանակություն ունի սովորողների անձի ձևավորման, նրա ֆիզիկական ներդաշնակ զարգացման ապահովման, մտավոր առաջընթացի, բարոյահոգեբանական որակների դաստիարակման և արժեքային համակարգի ձևավորման գործում:

«Ֆիզիկական կուլտուրա» առարկայի հիմնական խնդիրներն են՝

- ✓ սովորողների առողջության ամրապնդում, մարմնի ճիշտ կեցվածքի ձևավորում, օժանդակում ֆիզիկական ներդաշնակ զարգացմանը,
- ✓ սովորողների շարժողական ընդունակությունների մշակում, դրանց կիրառումը տարբեր պայմաններում
- ✓ բարոյականային որակների դաստիարակում, բարձր աշխատունակության ապահովում,
- ✓ մասնագիտական-կիրառական ֆիզիկական պատրաստակաճության ապահովում՝ ձեռք բերվող մասնագիտության առանձնահատկություններին համապատասխան,
- ✓ շարժողական փորձի ընդլայնում և տարբեր պայմաններում կիրառելու հմտության ձևավորում,
- ✓ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի, ինքնուրույն պարապմունքների անցկացման, օլիմպիական խաղերի, անվանի մարզիկների վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերում,
- ✓ առողջ ապրելակերպի կանոններին տիրապետում,
- ✓ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքների նկատմամբ հետաքրքրության և ֆիզիկական վարժություններով սխտեմատիկ պարապելու սովորության մշակում, բավարար ֆիզիկական պատրաստակաճության ապահովում: Ուսուցման ընթացքում սովորողների մեջ մշակվում են հիմնական շարժողական ընդունակությունները՝ արագաշարժություն, հկունություն, հարպկություն, ուժ, դիմացկաճություն և այլն: Բացի այդ, նրանք ձեռք են բերում նաև գիտելիքներ՝ ֆիզիկական կուլտուրայի նշանակության, անձնական հիգիենայի, առողջ ապրելակերպի, օլիմպիական խաղերի, պարապմունքների ժամանակ անվտանգության կանոնների պահպանման, ֆիզիկական զարգացման ինքնահսկման ձևերի և այլնի վերաբերյալ:

Նշված խնդիրները /կրթական, առողջարարական, դաստիարակչական/ իրականացվում են հիմնականում ֆիզիկական կուլտուրայի դասերի ընթացքում, դրանց նպատակալաց բովանդակությամբ, ճիշտ և արդյունավետ պլանավորմամբ և անցկացմամբ: Սովորողը ուսումնառության արդյունքում ֆիզիկական կուլտուրայից պետք է կարողանա՝

- կատարել ազգային սրևէ պարի շարժումները:
- միասյուն շարքից շարավիժիվել երկսյուն, եռասյուն, քառասյուն շարքի:
- կազմել և կատարել ընդհանուր զարգացնող վարժությունների համալիր:

կազմել և կատարել առավելագույն մարմնամարզության և ֆիզկուլտ դասարի համալիր վարժությունները:

Սովորողը ուսումնառության արդյունքում ֆիզիկական կուլտուրայից պետք է իմանա՝

ֆիզկուլտուրայի և սպորտի դերն անձի առողջության ամրապնդման, ներդաշնակ զարգացման, հետագա աշխատանքային գործունեության նախապատրաստման գործում:

անձնական հիգիենայի, ֆիզիկական վարժությունների ինֆորմալիզմ կատարման ժամանակ անվտանգության և ինֆրավերահսկողության կանոնները:

մասնագիտական կիրառական ֆիզիկական պատրաստակալության մասին:

<<Առողջ ապրելակերպի>> մասին:

օլիմպիական խաղերի և հայ անվանի մարզիկների մասին:

գերհոգնածության և դրա կանխարգելման միջոցների մասին:

սովորած մարզախաղերի կանոնները:

Ֆիզիկական կուլտուրայի դասերն անցկացվում են տարբեր պայմաններում՝ մարզադահլիճ, մարզահրապարակ, եղանակային տարբեր պայմաններ, հատուկ մարզահագուստ և կոշիկներ, ինչպէս նաև հատուկ մարզագույլի և սարքավորումների օգտագործումով, հետևաբար, դասերի և պարապմունքների ընթացքում երբեմն կարող են առաջանալ վտանգավոր իրավիճակներ:³ Որպէսզի դասերի ժամանակ հնարավոր լինի խուսափել վտանգավոր իրավիճակներից, անհրաժեշտ է պահպանել անվտանգության կանոնները: Առաջին հերթին, պետք է պահպանել մարզադահլիճների, խաղահրապարակների, վարժասարքերի, մարզագույլի և ոչ ստանդարտ սարքավորումների նիւտ շահագործման կանոնները:

2. Գրական ակնարկ

համագործակցային ուսման հիմնական սկզբունքները

Եթե հետևյալ բոլոր սկզբունքները չեն պահպանվում, համագործակցային ուսումը տեղի չի ունենում: Չորս հիմնական սկզբունքները (Սպենսեր Կագանի համաձայն)՝

ա) Զուգահեռաբար տեղի ունեցող շփումներ՝ ուսման գործընթացում աշակերտների միջև տեղի են ունենում բազում շփումներ: Այսպիսով, յուրաքանչյուր անհատ աշակերտի ակտիվ մասնակցության տևողությունը շատ ավելի երկար է, քան այն կլիներ ավանդական եղանակով ուսուցման դեպքում:

բ) Անձնական պատասխանատվություն՝ աշակերտներից յուրաքանչյուրը պետք է ավարտի աշխատանքի իր բաժինը՝ խմբի աշխատանքում ներդրում կատարելու համար: Յուրաքանչյուր աշակերտ իր աշխատանքի մասին գեկուցում է խմբին: Դասընկերները գիտեն խմբում ներգրավված յուրաքանչյուր աշակերտի ներդրման մասին, և յուրաքանչյուր անձ պատասխանատու է առաջադրանքի կոնկրետ մասի համար:

գ) Կառուցողական փոխկախվածություն՝ անհատական զարգացումն ու խմբի զարգացումը դրականորեն փոխազդում են միմյանց, եթե աշակերտի զարգացման համար պահանջվում է դասընկերների զարգացումը, և եթե խմբի հաջողությունը միաժամանակ նշանակում է նաև մեկ այլ խմբի հաջողություն:

դ) Հավասարաչափ մասնակցություն՝ աշակերտները մասնակցում են աշխատանքին ըստ իրենց ընդունակությունների: Այս նպատակին հնարավոր է հասնել աշխատանքի բաշխման և առաջադրանքներ հանձնարարելու միջոցով:

Եղանակներ

Ուսուցման համագործակցային եղանակներից յուրաքանչյուրն իր կիրառությունն ունի, քանի որ դրանցից յուրաքանչյուրը կարող է կիրառվել տարբեր իրավիճակներում: Ուսուցման եղանակն ընտրելիս պետք է հաշվի առնել՝

- աշխատանքի համար հատկացված ժամանակը,
- վարժությունների տեսակները,
- դասերի տեսակները,
- բովանդակությունը,
- փոխկախվածության աստիճանը:

Վերը նշվածի համաձայն՝ ստորև ներկայացվում են ուսուցման համագործակցային աշխատանքի մի շարք եղանակներ, որոնք նախատեսված են տարբեր իրավիճակներում կիրառության մեջ դրվելու համար՝

Համագործակցային ուսման կազմակերպումը

Համագործակցային ուսուցման ընթացքում խմբի յուրաքանչյուր անդամ կամ ամբողջ դասարանն ակտիվորեն ներգրավված են ուսուցման մեջ, իսկ նոր գիտելիքը մշակվում ու յուրացվում է հենց աշակերտի միջոցով: Համագործակցային ուսուցման ընթացքում կարևորվում է ոչ միայն ակադեմիական գիտելիքների և հմտությունների ձեռքբերումը, այլև խմբային գործընթացի մշակմամբ հմուտ համագործակցողներ և գիտելիքների ակտիվ կիրառողներ ձևավորելը: Համագործակցությունն ստեղծում է ինֆրահանրային ավելի բարձր մակարդակ, քան կարող են ապահովել մրցակցային կամ անհատական ուսուցման եղանակները: Համագործակցային իրավիճակներում անհատները միտված են փոխներգործելու, նպաստելու միմյանց հաջողությանը, ձևավորելու հետաքրքրությունների լայն շրջանակ և կազմելու միմյանց կարողությունների մասին իրական պատկերացումներ, հետևաբար տալիս են հումարիտ հետադարձ կապ: (Ա. Է. Ափոյան 2014)(<http://gspi.am/media/journal/2014n1b/37.pdf>)

Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիա

- անձի զարգացում և անհատականության ձևավորում.
- հոգեբանական և ֆիզիկական առողջության ապահովում.
- սթրեսի հաղթահարում.
- առողջ փոխհարաբերությունների դրսևորում:

Համագործակցային ուսուցման տարրերը

- դրական փոխկախվածության ապահովում.
- դեմ առ դեմ փոխազդեցություն.
- անհատական հաշվետվություն և պատասխանատվություն.
- միջանձնային կամ փոքր խմբերով աշխատանքի հմտություններ.
- խմբային գործընթացի մշակում.
- փոխներգործուն կամ ինտերակտիվ առաջադրանքի կատարում:

Համագործակցային տեխնոլոգիայում կիրառվող մեթոդները և հնարները

- Թիմային առաջադիմություն
- Խնանկար
- Պատկերասրահում
- Խմբային հետազոտություն

(<https://multiurok.ru/files/hamagortsakts-ayin-owsowts-man-gaghap-arakhosowt-y.html>)

Այս մեթոդի կիրառման հիմնական փայլերն են՝

- ա) առաջադրանքի սահմանումը,
- բ) տեղեկությունների որոնման տարատեսակ ռազմավարությունները,
- գ) տվյալներ և տեղեկություններ ստանալու մատչելիությունը (որտեղ),
- դ) տեղեկությունների օգտագործումը և խնդիրների լուծումը,
- ե) սինթեզը,
- զ) գնահատումը: (<https://lib.amedu.am/resource/11116>)

Ուսուցման մեթոդն ուսուցման այնպիսի ձև է, նպատակին հասնելու այնպիսի միջոց, որը կիրառվում է պարբերաբար և մեծ ազդեցություն է թողնում մանկավարժական աշխատանքի ամբողջական ուղղվածության վրա: Միևնույն ժամանակ ուսուցման մեթոդը դասավանդողի և սովորողների հետևողական, փոխկապակցված գործողությունների համակարգ է, որն ապահովում է կրթության բովանդակության արդյունավետ յուրացումը: Ընդհանրացնելով կարող ենք ասել, որ ուսուցման մեթոդը դասավանդողի և սովորողի համագործակցությունն է ուսումնական միջավայրում, նրանց համատեղ գործողությունն է՝ միաված ուսումնական նպատակների իրականացմանը:

Կրթությունն իր մեջ ներառում է երեք կարևոր խնդիր. Ի՞նչ սովորեցնել (կրթության բովանդակություն), ինչի՞ համար սովորեցնել (կրթության նպատակներ) և ինչպե՞ս սովորեցնել (ուսուցման մեթոդներ): Ուսումնական գործընթացի հաջող իրականացման համար, դասավանդողին անհրաժեշտ է տարբեր մեթոդների խմբություն: Բացի մեթոդների խմբությունից,

չափագանց կարևոր է ուսուցման գործընթացում մեթոդների ճիշտ ընտրության և կիրառության կարողությունը: Մեթոդների ընտրության և կիրառության կարողությունն իր հերթին պայմանավորված է մի շարք գործոններով.

- սովորողը պետք է հստակ իմանա՝ ինչ է անում և ինչու,
- սովորողը պետք է մշտապես տեղյակ լինի՝ ինչ է իրենից սկսկալվում,
- սովորողը պետք է վստահ լինի, որ դասավանդողը աջակցելու և օգնելու է,
- դասավանդողը պետք է կարողանա համադրել բազմազան մեթոդները նույնքան բազմազան արդյունքների հետ:

Համագործակցային հեռակետային խմբերը կայուն անդամներով երկարաժամկետ, տարասեռ /հետերոգեն/ խմբեր են, որոնց անժխատանքը տևում է ողջ դասընթացի կամ ծրագրի շրջանակներում: Այս խմբերի անդամները աջակցում, օգնում և խրախուսում են՝ նպաստելով առաջադրանքի կատարմանը և գիտելիքների ձեռքբերմանը: Այն ներառում է բացակա ընկերներին աջակցելը, անցած նյութը բացատրելը, տնային հանձնարարությունները կատարելու հարցում օգնելը և այլն: Դրանք մշտական են/ գործում են մեկից մի քանի տարի/ և ապահովում են երկարաժամկետ, հոգատար, գործընկերային փոխհարաբերություններ: Խմբերը անց են կացնում պատշաճ կերպով հանդիպումներ՝ յուրաքանչյուր անդամի ակադեմիական առաջընթացը բնորոշելու, միմյանց աջակցություն և օգնություն տրամադրելու համար, ինչպես նաև համոզվելու, որ յուրաքանչյուր անդամ կատարում է հանձնարարությունները և ունի բավարար առաջընթաց ակադեմիական ծրագրի շրջանակներում: Ոչ պատշաճ կերպով անդամները համագործակցում են ամեն օր՝ դասերի ընթացքում և դասամիջոցներին, բնակում են հանձնարարությունները և օգնում միմյանց՝ կատարել տնային աշխատանքները: Հեռակետային խմբերն ունեն անձնական պատասխանատվություն՝ լսել և սատարել խմբի անդամին, երբ վերջինս ունի անձնական բնույթի խնդիրները: Որքան մեծ է դասարանը կամ դպրոցը և բարդ ու դժվարին առարկան, այնքան ավելի կարևոր է հեռակետային խմբեր ունենալը: Համագործակցային ուսուցման ընթացքում խմբի յուրաքանչյուր անդամ կամ ամբողջ դասարանը ակտիվորեն ներգրավված են ուսուցման մեջ, իսկ նոր գիտելիքը մշակվում ու յուրացվում են հենց աշակերտների միջոցով: Համագործակցային ուսուցման ընթացքում կարևորվում է ոչ միայն ակադեմիական գիտելիքների և հմտությունների ձեռքբերումը, այլև խմբային գործընթացի մշակման միջոցով հմուտ համագործակցողների /համագործակցային հմտություններ կիրառողներ/ և գիտելիքների ակտիվ կիրառողներ /մտածողության հմտություններ կիրառողներ/ ձևավորելը: Համագործակցային ուսուցումը մեծացնում է նաև սովորողների ինֆորմալայնությունը և պատասխանատվությունը /ինֆորմանացման և ինֆորմալ դարձման հմտությունների կիրառումը/:(<https://multiurok.ru/files/hamagortsakts-ayin-owsowts-man-gaghap-arak-hosowt-y.html>)

Ուսուցանում—ուսանում գործընթացն ունի երկու նպատակ՝

- Տվյալ առարկայի նպատակը՝ դասավանդվող նյութի հիման վրա զարգացնել հանաչողական հմտությունները:

- Սոցիալական նպատակը՝ առաջինը, աշակերտները պատասխանատվություն են ստանձնում: Երկրորդ, նյութը դասավանդվում է համագործակցության վրա հիմնված տարբեր եղանակներով, ինչն իր հերթին զարգացնում է նաև աշակերտների շփման հմտությունները:

Համագործակցության վրա հիմնված ուսուցումը խմբային ուսուցման ամենաբարձր մակարդակն է: Խմբերի ձևավորման այս եղանակի դեպքում խմբի անդամները մեծապես ապավինում են միմյանց, ուստի զուտ առարկային առնչվող նյութեր յուրացնելուց բացի նրանք ձեռք են բերում նաև շփման հմտություններ: Ուսուցիչն աշակերտներից չի պահանջում նման հմտություններ ունենալ. փոխարենը, նա նպաստում է դրանց զարգացմանը՝ կիրառելով համագործակցություն ապահովող տարատեսակ մեթոդներ:

Ի տարբերություն Կագանի մեթոդի, ավանդական խմբային աշխատանքը չի պահանջում համագործակցության այդքան սերտ մակարդակ, և պարտադիր չէ, որ հաջողությունը պայմանավորված լինի բոլոր աշակերտների մասնակցությամբ:

Ուսման գործընթացի կազմակերպումը բաղկացած է 6 հիմնական տարրից:**(<https://lib.amedu.am/resource/11116>)**

Խումբ

- Համատեղ աշխատող խումբը բաղկացած է 3–6 մտտական անդամներից: Խմբի անդամների միջև կապը սերտ է. նրանք հանաչում, ընդունում և աջակցում են միմյանց:

- Խմբի կազմը միատարր չէ՝ մասնակիցների ընդունակությունները, սեռը, համակրանքը և էթնիկական ծագումը տարբեր են:

Խմբերի ձևավորման եղանակները՝ պատահական կամ նպատակային:**(Անահիտ Դանիելյան 2016)****(<https://lib.amedu.am/resource/11116>)**

3. Փորձարարական մաս

3.1. Խմբի նկարագիր

Ես իմ հետազոտական աշխատանքը անցկացրել եմ Գեղարքունիքի մարզի Այսպրածորի միջնակարգ 7-րդ դասարանում: Այս դասարանում սովորում են 4 աշակերտ՝ 3 տղա և 1 աղջիկ: Համագործակցային ուսուցման մեթոդի ընտրությունը իմ կողմից տվյալ դասարանում ինֆրանպատակ չէ, քանի որ դասարանի փոքրաթիվ է իսկ այս մեթոդը ենթադրում է 3-6 մշտական անդամ: Դասարանն ունի բավականին բարձր ֆիզիկական պատրաստվածություն, բոլորը ակտիվ են:

Անցկացվել են 2 հետազոտական դասեր, որոնց ընթացքում փորձարկվել է համագործակցային ուսուցման մեթոդի, պարզաբանելու համար, թե որքան նպատակային կլինի այդ մեթոդը հանդբոլ դասի արդյունավետությունը բարձրացնելու համար, այնպես էլ բարձրացնել աշակերտների կորդինացիոն պատրաստվածությունը:

Դասերի պլաններում դրված էին հետևյալ նպատակներն ու խնդիրները՝

1. Կորդինացիայի կատարելագործում գնդակների բազմակի փոխանցումներով:
2. Գնդակների փոխանցում պաշտպանական գծի երկայնքով :
3. Գնդակի ստացման և փոխանցման համակցում:
4. Վերևից և ներքևից փոխանցումների կատարելագործում:
5. Նպաստել ֆիզիկակին ներդաշնակ զարգացմանը:
6. Ամրապնդել հանդբոլի հնարքներն ու հարվածները դարպասին:

Բոլոր դասաժամերին ուշադրություն է կատարվել վարժությունների ճիշտ կատարմանը և սխալների ուղղմանը:

Կիրառվել են տարբեր մեթոդներ: Այդ թվում խմբային, ցուցադրության, գործնական մեթոդները:

Դասարանի աշակերտների թվաքանակը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր սովորողի հետ աշխատել անահատան և խմբային:

Աճակերտները սովորեցին հանդբոլ խաղի կանոնները, կիրառեցին իրենց խաղի ընթացքում: Խաղը սկսեցին պարզ կանոններով , այնուհետև ավելի բարդեցվեցին կանոնները:

3.2.Փորձարարական դաս-1

I դասաժամի դասի խնդիրներն էին`

1 Դասուի կենտրոնական մասում գնդակների բազմակի փոխանցում շարժման ընթացքում

2.Գնդակի վարման և փոխանցման համակցում:

Սովորողներին առաջատում էին գույգերով: Այնուհետև վարժությունները փոխանակվեցին: Վարժությունների կատարման ամբողջ ընթացքում կատարվում էր սխալների ուղղում և ճիշտ ցուցադրում:

Դասի հիմնական մասի երկրորդ հատվածում` ըստ դասի պլանի, (հավելված 1) սովորողները կատարեցին գնդակի վարում և փոխանցում գույգերով, այնուհետև ֆոոյակով: Փոխանցումները ամրապնդվեց խաղով: Խաղը տրվեց պարզեցված կանոններով, ուճադրություն դարձվեց փոխանցումների ճիշտ կատարմանը:

Երեխաներին վարժությունները ծանոթ էին, սակայն կատարման ընթացքում մի փոքր դժվարանում էին: Բայց դա չխանգարեց աճակերտներին մեծ հետաքրքրությամբ և ոգևորությամբ կատարել վարժությունները:

Վարժությունները կատարելագործելու նպատակով հանձնարարվեց տանը ևս կատարել:

3.3.Փորձարարական դաս-2

II դասաժամի դասի խնդիրներն էին.

1.Փոխանցումներ պաճապանական գծի մոտ և հարվածներ դարպասին:

2. Վարման և փոխանցումների համակցում:

3. Նպաստել երեխաների կորդինացիայի զարգացմանը:

1. Կատարելագործել փոխանցումները պաշտպանական գծի մոտ և հարվածները դարպասին:

ա) Զույգերով կատարել վարման և փոխանցումների համակցում:

բ) Ուսուցչի հրամանով՝ հարվածներ դարպասին տարբեր ուղղություններից:

2. Գնդակի վարում և փոխանցում պաշտպանի դիմադրությամբ.

ա) Զույգերով գնդակի վարում և փոխանցում:

բ) Պաշտպանական /դարպասային/ գծի մոտ գնդակի փոխանցում և հարվածի համակցում:

գ) Թռիչքով հարվածներ դարպասին

դ) Մեկ ոտով հրումով ցատկի և թափավազքի ուսուցում:

3. Նպաստել կորդինացայի մշակմանն ու զարգացմանը.

Այնուհետև դասարանը բաժանվեց 2 խմբի և անցկացվեց խաղային դաս խմբային մեթոդով, դասի նպատակն էր՝ ամրապնդել հանդբոլ հնարքները և գնդակի համակցումները:

Առակերտները բաժանվեցին 2 հավասար խմբերի, որից հետո խաղացին 2*2 թիմային խաղ: Ամբողջ դասարանը ներգրավված էր դասապրոցեսին:

2-րդ դասաժամին դրվեց խաղային դաս՝ պարզաբանելու կիրառված մեթոդների արդյունավետությունը:

4. Վերլուծություն

Հիմնվելով հետազոտության արդյունքների վրա՝ կարելի է փաստել, որ աշակերտների ֆիզիկական առանձնահատուկ կարողությունների բացահայտման համար կարևոր դեր ունի ուսուցչի կողմից ճիշտ մեթոդի ընտրությունը:

Ինչպես ցույց տվեցին հետազոտության արդյունքները, որպեսզի աշակերտները ունենան մնայուն գիտելիքներ, պետք է ուսուցանվող նյութը կրկնելու, ամրապնդելու, կիրառելու, կապակցելու հնարավորություններ ընձեռվեն: Ընդ որում՝ դա պետք է արվի կանոնավոր և շարունակական ձևով: Այլ կերպ ասած՝ պետք է կարևորել ոչ միայն ուսումնական ծրագրի ընդգրկումը, այլև խորությունը:

Դրա համար շատ կարևոր է սովորողների մեջ բացահայտել նրանց ֆիզիկական ընդունակությունները: Այն միշտ չէ, որ նկատվում և բացահայտվում է ուսուցիչների կողմից:

Հետազոտության շրջանակում փորձ է արվել գնահատել սովորողների հետաքրքրությունները, սովորելու մոտիվացիան և անդրադարձ է արվել գործընթացի բուլոբ կետերին՝ փորձելով գնահատել յուրաքանչյուրի արդյունավետությունը և վերհանել հանդիպող խնդիրները:

Կարևորություն տալով նաև աշակերտի ստեղծագործական մտքին և արագ կողմնորոշվելու ընդունակությանը՝ իրականացված դասավանդման գործընթացի արդյունավետության ուսումնասիրությունը հնարավորություն տվեց սովորողների մեջ բացահայտել յուրօրինակ կարողություններ և կիրառել դրանք ուսումնական գործընթացում:

Ուսուցման մեթոդները ուսուցման էությունից բխող այն միջոցներն են, գործունեության ձևերն ու եղանակները, որոնցով իրականացվում է ուսուցչի և աշակերտի համագործակցությունը՝ ուղղված ուսումնասիրության նպատակադրված արդյունքին:

Հետազոտական աշխատանքում կիրառված մեթոդը աշխատեց, կային թերություններ, դրանք շտկելի են համատեղ բրնաջան աշխատանքի արդյունքում:

5. Գրականության ցանկ

1. Հ. Մինասյան, Գ. Ամիրբեկյան Ֆիզիզկական կուլտուրայի դասավանդումը ՄՄՈւՀ-ներում, Մեթոդական ձեռնարկ

2. Амалин, М.Е. Методика оценки соревновательной деятельности в спортивных играх / М.Е. Амалин, О.С. Шилов //Теория и практика физической культуры, 1980, №9. - С.19-20.

3. Лобановский, В.С. Характеристика игровых действий южно-американских команд / В.С. Лобановский // Футбол: Ежегодник. – 1979

4.

<https://multiurok.ru/files/hamagortsakts-ayin-owsowts-man-gaghap-arakhosowt-y.html>

5. Ա. Է. Ափոյան 2014)(<http://gspi.am/media/journal/2014n1b/37.pdf>

6.

<https://multiurok.ru/files/hamagortsakts-ayin-owsowts-man-gaghap-ara-khosowt-y.html>

7. <https://lib.amedu.am/resource/11116>

8. Անահիտ Դանիելյան 2016

6. Հավելված

Դասի պլան 1

ԴԱՍԻ ԹԵՄԱՆ՝ Հանդբոլի ուսուցում

ԱՌԱՐԿԱՆ՝ Ֆիզիկուլտուրա

ԴԱՍԱՐԱՆ՝ 7-րդ

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐԸ՝ մարզադահլիճ

ԴԱՍԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ՝ 1. Ուսուցանել գնդակների բազմակի փոխանցում դաշտի կենտրոնում:

2. Գնդակների վարման փոխանցման համակցում : ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԳՈՒՅՔԸ՝ սուլիչ, հանդբոլի գնդակներ դարպասներ

ԴԱՍԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ 45 րոպե

Դասի մասերը և տևողությունը	Դասի բովանդակությունը	Զափավորում	Մեթոդական և կազմակերպչական ցուցումներ
I 10՝	<p>Շարուն հաշվարկ, գեկույց, դասի խնդրի հաղորդում, , դարձումներ, ֆայլ, դանդաղ վազք, ֆայլ</p> <p>ստանաբաթերի և կրունկների վրա, ֆայլ ծնկները վեր բարձրացնելով, կֆանիստերով ֆայլ, շարափոխում եռսայուն շարքի:</p> <p>Կատարել ընդհանուր զարգացնող</p>	<p>45՝</p> <p>6՝</p> <p>6-8 վարժ.</p>	<p>Հետևել շարքին, ուշադրություն դարձնել ճիշտ կեցվածքին:</p> <p>Վարժությունների կատարման ժամանակ ուղղել Շարափոխումը ճիշտ</p>
	<p>վարժությունների համալիր:</p> <p>Շարափոխվել եռսայունից միսայուն, հետո գույգեր կազմել:</p>	<p>4-6X</p>	<p>կատարել</p>

<p>II 30'</p>	<p>1. Գնդակի բազմակի փոխանցումներ դաշտի կենտրոնում . ա) 2 առակերտ կկատարն բ) 2 առակերտ կկատարեն գույգերով գ) վարժությունների փոխանակում 2.Գնդակի վարման և փոխանցման համակցում ա) գնդակի վարում և փոխանցում գույգերով բ) գնդակի փոխանցում վերևից և հարված դաշպասին 3. Փոխանցումները ամրապնդել խաղով</p>	<p>5' 5' 2X 10' 2X 2X 7'</p>	<p>Մի կիսադաշտում խաղում են մի խմբի անդամները կիսադաշտում՝ մյուս անդամները: Սուլիշի ձայնով փոխում են վարժությունը: Ամբողջ ընթացքում կատարվում է վարժության սխալների ուղղում և քննարկում: Խաղը սակայն պարզեցված կանոններով, ուժադրություն դարձնել փոխանցումների հիշողություն</p>
<p>III 5'</p>	<p>Շարժ, ֆայլ, շնչառական վարժություն, հանգստացնող և թուլացնող վարժություններ: Դասի ամփոփում, գնահատում:</p>		<p>Ուժադրություն դարձնել հիշողություն շնչառության կատարմանը:</p>

Դասի պլան 2

ԴԱՍԻ ԹԵՄԱՆ՝ Խաղային դաս խմբային մեթոդով:

Անցկացնել վարժությունների համալիր:

ԱՌԱՐԿԱՆ՝ Ֆիզիուլոուրա

ԴԱՍԱՐԱՆ՝ 7-ԲԴ

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅԲԸ՝ մարզադասիլին

ԴԱՍԻ ԽՆԴԻԲԸ՝ 1.Ամրապնդել հանդբոլ խաղի հնարքները

և գնդակի համակցումները: ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԳՈՒՅՔԸ՝

սուլիչ, հանդբոլի գնդակ

ԴԱՍԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ 45 րոպե

Դասի մասերը և տևողությունը	Դասի բովանդակությունը	Զավալորում	Մեթոդական և կազմակերպչական ցուցումներ
I 10՝	<p>Շարուն հաշվարկ, գեկույց, դասի խնդրի հաղորդում, , դարձումներ, ֆայլֆ, դանդաղ վազֆ, ֆայլֆ ոտնաթաթերի և կրունկներով, ֆայլֆ ծնկները վեր բարձրացնելով, կֆանիստերով ֆայլֆ, շարավոխում եռասյուն շարֆի:</p> <p>Կատարել ընդհանուր զարգացնող վարժությունների համալիր:</p>	<p>45՝</p> <p>6՝</p> <p>6-8վարժ.</p> <p>4-6x</p>	<p>Հետևել շարֆին, ուշադրություն դարձնել ճիշտ կեցվածքին:</p> <p>Վարժությունների կատարման ժամանակ ուղղել սխալները</p> <p>Շարավոխումը ճիշտ կատարել</p>

	Շարափոխվել էռապյունից միապյուն, հետո գույգեր կազմել:		
II 30´	1.Երկկողմանի խաղ ա) I թիմ բ) II թիմ	10´ 10´ 10´	Մասնակիցներին բաժանել երկու խմբի:
III 5´	Շարֆ, ֆայլֆ, շնչառական վարժություն, հանգստացնող և թուլացնող վարժություններ: Դասի ամփոփում, գնահատում:		Ուշադրություն դարձնել նիւտ շնչառության կատարմանը: